

REVIEW OF RESEARCH

ISSN: 2249-894X

IMPACT FACTOR : 5.7631 (UIF)

VOLUME - 13 | ISSUE - 3 | DECEMBER - 2023

"जागतिकीकरणाच्या युगातील समाज कार्य: आव्हाने आणि संधी"

डॉ. मिनाक्षी नल्यूजी कुबडे

सहाय्यक प्राध्यापक, डॉ.आंबेडकर कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, वर्धा.

सारांश:

जागतिकीकरणाच्या युगात, समाज कार्याला झपाट्याने बदलणाऱ्या परीदृश्याचा सामना करावा लागतो जो महत्त्वपूर्ण आव्हाने आणि नवीन संधी या दोन्हीचा परिचय करून देतो. आर्थिक असमानता, सांस्कृतिक विविधता, पारंपारिक कल्याण प्रणालीची झीज आणि तंत्रज्ञानाचा वाढता प्रभाव या आव्हानांवर लक्ष केंद्रित करून, समाज कार्य पद्धतींवर जागतिकीकरणाच्या बहुआयामी प्रभावाचा शोध हा अध्ययन देतो. हे समाज कार्यासाठी जागतिक सहकार्याद्वारे नवनिर्मिती करण्याच्या, मानवी हक्कांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि शाश्वत विकास उपक्रमांमध्ये व्यक्त राहण्याच्या संधींवर प्रकाश टाकते. जागतिक परस्परसंबंध तीव्र होत असताना सामाजिक न्याय आणि मानवी प्रतिष्ठेसाठी सतत समर्थन करत असताना, स्थलांतर, पर्यावरणीय स्थिरता व डिजिटल संसाधनांमध्ये प्रवेश यासारख्या जटिल समस्यांशी जुळवून घेण्याचे काम सामाजिक कार्यकर्त्यांना दिले जाते. हा अध्ययन हा व्यवसाय या बदलांना कसे हाताळू शकतो, हे सुनिश्चित करतो की समानता, सशक्तीकरण आणि सामाजिक न्याय ही मूलभूत मूल्ये सरावासाठी मध्यवर्ती राहतील अगदी वाढत्या परस्परसंबंधित जगातही सर्वसमावेशक आणि न्याय्य उपायांना चालना देत स्थानिक आणि आंतरराष्ट्रीय गरजा संतुलित करून जागतिकीकृत संदर्भाशी प्रभावीपणे सामील होण्यासाठी सामाजिक कार्यकर्त्यांसाठी धोरणे प्रस्तावित करून अध्ययनाचा निष्कर्ष काढला जातो.

मुख्य शब्द: समाज कार्य, जागतिकीकरण, आर्थिक असमानता, सांस्कृतिक विविधता, मानवी हक्क, सामाजिक न्याय.

परिचय:

२१ व्या शतकात, जागतिकीकरण ही जगभरातील समाजांना आकार देणारी सर्वात परिभाषित शक्ती बनली आहे अर्थव्यवस्था, संस्कृती आणि समाज यांच्या वाढत्या परस्परसंबंधाने वैशिष्ट्यीकृत जागतिकीकरणाने अभूतपूर्व संधी आणि महत्त्वपूर्ण आव्हाने दोन्ही आणली आहेत. सामाजिक कार्याच्या क्षेत्रासाठी, हे बदल सखोल आहेत, विविध नवीन समस्या सादर करतात ज्या व्यावसायिकांनी हाताळणे आवश्यक आहे आणि जागतिक स्तरावर सामाजिक न्याय, मानवी हक्क आणि समुदाय कल्याण वाढविण्यासाठी नवीन मार्ग देखील प्रदान करतात.

जागतिकीकरणाने सामाजिक कार्याची व्याप्ती वाढवली आहे, ज्यामुळे व्यावसायिकांना केवळ स्थानिक चिंताच नव्हे तर त्यांच्या ग्राहकांच्या जीवनावर प्रभाव टाकणाऱ्या व्यापक जागतिक शक्तीचाही विचार करावा लागतो. या शक्तींमध्ये आर्थिक जागतिकीकरणाचा समावेश आहे, ज्यामुळे विषमता आणि गरिबी वाढली आहे तांत्रिक प्रगती, ज्याने डिजिटल विभाजन कमी आणि रूंद केले आहे; आणि सीमेपलीकडे लोकांची जलद हालचाल ज्यामुळे स्थलांतर, विस्थापन आणि मानवी तस्करीशी संबंधित आव्हाने वाढली आहेत शिवाय,

पारंपारिक समाजकल्याण प्रणालींचा ऱ्हास आणि सामाजिक सेवांकडे बाजार-चालित दृष्टीकोनांच्या वाढीमुळे उपेक्षित लोकसंख्येसाठी समर्थन प्रणालींच्या प्रवेशयोग्यता आणि टिकाऊपणाबद्दल चिंता निर्माण झाली आहे.

तथापि, जागतिकीकरण सामाजिक कार्यकर्त्यांना आंतर-सांस्कृतिक देवाणघेवाण जागतिक समर्थन आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्यामध्ये गुंतण्यासाठी अद्वितीय संधी देखील देते हा व्यवसाय आता जागतिक स्तरावर मानवी हक्कांच्या समस्या हाताळू शकतो, शाश्वत विकास उद्दिष्टांमध्ये योगदान देऊ शकतो आणि सेवा वितरण वाढवण्यासाठी आणि गरज असलेल्या समुदायांपर्यंत अधिक प्रावीपणे पोहोचण्यासाठी तांत्रिक नवकल्पनांचा फायदा घेऊ शकतो जागतिक समस्यांचे परस्परसंबंध सामाजिक कार्यकर्त्यांना पर्यावरणीय न्याय आर्थिक विषमता आणि सामाजिक बहिष्कार यासारख्या जटिल समस्यांवर व्यापक, दीर्घकालीन उपायांसाठी समर्थन करण्यासाठी एक व्यासपीठ प्रदान करते.

हा अध्ययन समाज कार्यांच्या क्षेत्रासाठी जागतिकीकरणाद्वारे सादर केलेल्या आव्हाने आणि संधींचा शोध घेतो. समाज कार्यांच्या अध्ययनावर जागतिकीकरणाच्या परिणामांचे परीक्षण करून, अध्ययन सामाजिक न्याय, समानता आणि मानवी प्रतिष्ठेला चालना देण्यासाठी या बदलांचा लाभ समाज कार्यकर्ते कोणत्या मार्गांनी करू शकतात यावर भर देताना व्यवसायाने जुळवून घेणे आवश्यक असलेल्या प्रमुख क्षेत्रांवर प्रकाश टाकेल. जागतिकीकरणाच्या पार्श्वभूमीवर समाज कार्य विकसित होत असताना, जागतिक स्तरावर त्यांची पोहोच आणि प्रभाव वाढवताना व्यावसायिकांनी व्यवसायाच्या मूलभूत मूल्यांवर आधारित राहणे महत्वाचे आहे

संशोधनाचे उद्दिष्ट:

- १) समाज कार्य पद्धतींवर जागतिकीकरणाचा प्रभाव शोधणे आणि त्यांचे विश्लेषण करणे वाढत्या परस्परसंबंधित जगाच्या संदर्भात उद्भवलेली आव्हाने आणि संधी या दोन्ही ओळखणे.
- ३) जागतिकीकरणाने सामाजिक कार्य व्यावसायिकांना नवनवीन शोध, सीमा ओलांडून सहकार्य करणे, मानवी हक्कांचे समर्थन करणे, शाश्वत विकासासाठी योगदान देणे आणि उपेक्षित लोकांच्या गरजा अधिक प्रभावीपणे पूर्ण करण्याच्या संधी कशा निर्माण केल्या आहेत हे शोधणे हे आहे.
- ४) जागतिकीकृत जगाच्या मागण्या पूर्ण करण्यासाठी समाज कार्य शिक्षण आणि व्यावसायिक विकास कसा विकसित झाला आहे हे तपासणे.
- ५) तांत्रिक प्रगती आणि डिजिटल व्यासपीठ समाज कार्यांच्या सरावाला कसा आकार देत आहेत याचे अध्ययन करणे.

साहित्य समीक्षा:

सामाजिक कार्य आणि जागतिकीकरणाचा छेदनबिंदू असंख्य विद्वानांनी शोधला आहे ज्यांनी वाढत्या परस्परसंबंधित जगाद्वारे सादर केलेली आव्हाने आणि संधी या दोन्हींचे परीक्षण केले आहे ग्रे आणि वेब (२०१०) सामाजिक कार्यांच्या नैतिक पाया आणि नवउदारवादी, जागतिकीकृत जगाचा दबाव, आर्थिक असमानता आणि कल्याणकारी प्रणालींच्या ऱ्हासावर लक्ष केंद्रित करत असलेल्या तणावावर चर्चा करतात. लियोन्स आणि होकेनस्टॅड (२०११) जागतिकीकरणाने मानवी हक्क आणि सामाजिक समावेशासारख्या मुद्द्यांवर आंतरराष्ट्रीय सहयोग आणि धोरण समर्थन सक्षम करून, सीमा ओलांडून सामाजिक कार्य पद्धतींचा विस्तार कसा केला आहे हे प्रदर्शित केले आहे. हेली (२००८) सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या स्थलांतर आणि हवामान बदलासारख्या जागतिक आव्हानांना हाताळण्याच्या गरजेवर लक्ष केंद्रित करते, परस्परवलंबी दृष्टीकोनासाठी समर्थन करते. एकत्रितपणे, हे अध्ययन जागतिकीकृत जगात सामाजिक कार्यकर्त्यांना भेडसावणाऱ्या आव्हानांवर प्रकाश टाकतात, जसे की आर्थिक असमानता आणि स्थलांतर, तसेच सीमापार सहयोग, तांत्रिक नवकल्पना आणि जागतिक समर्थनसाठी संधी ओळखतात समीक्षा केलेले साहित्य असे सुचवते की जागतिक दृष्टीकोन आत्मसात करून, सांस्कृतिक क्षमता वाढवून आणि जागतिक स्तरावर सामाजिक न्यायाची समर्थन करून समाज कार्य विकसित केले पाहिजे.

संशोधन पद्धती:

या अध्ययनात जागतिकीकरणाच्या समाज कार्य पद्धती, शिक्षण आणि धोरणावरील परिणामांचे विश्लेषण करण्यासाठी गुणात्मक संशोधन पद्धतीचा वापर केला आहे. हे अध्ययन पुनरावलोकन केलेले जर्नल लेख, धोरण दस्तऐवज आणि जागतिक समाज कार्य

साहित्यातील दुय्यम माहिती वापरते. जागतिक युगात सामाजिक कार्यकर्त्यांना भेडसावणाऱ्या आव्हानांचे आणि संधींचे विश्लेषण करण्यासाठी विविध प्रदेश आणि संदर्भातील प्रकरणांचा अध्ययन केले गेले आहे

जागतिकीकरणाच्या युगात समाज कार्य: आव्हाने आणि संधी

जागतिकीकरणाने सामाजिक कार्यावर लक्षणीय परिणाम केला आहे, ज्यामुळे क्षेत्राला त्याच्या पद्धती स्वीकारण्यास आणि सामाजिक न्याय, मानवी हक्क आणि समानता या मूलभूत मूल्यांची देखभाल करताना जागतिक समस्यांचे निराकरण करणारी धोरणे स्वीकारण्यास भाग पाडले आहे. आव्हानांमध्ये आर्थिक असमानता आणि गरिबी स्थलांतर आणि विस्थापन, सांस्कृतिक विविधता आणि नैतिक दुविधा आणि डिजिटल विभाजन यांचा समावेश होतो

आर्थिक असमानता आणि दारिद्र्य संसाधने आणि संधींच्या असमान वितरणामुळे उद्भवते ज्यामुळे उपेक्षित समुदायांना पुरेशा सामाजिक सेवा मिळत नाहीत. सामाजिक कल्याणापेक्षा नफ्याला प्राधान्य देणाऱ्या प्रणालींमध्ये काम करताना सामाजिक कार्यकर्त्यांनी या लोकसंख्येच्या हक्कांची समर्थन करणे आवश्यक आहे. स्थलांतर आणि विस्थापन स्थलांतरित, निर्वासित आणि आश्रय शोधणाऱ्यांसाठी नवीन असुरक्षा निर्माण करतात, यजमान देशांमध्ये झेनोफोबिया (परदेशी लोकांना नापसंत करणे) आणि सांस्कृतिक अडथळांना हाताळतांना मानसिक आरोग्य सेवा, गृहनिर्माण आणि कायदेशीर समर्थनाची आवश्यकता असते.

सांस्कृतिक विविधता आणि नैतिक दुविधा विविध संस्कृतींमधील लोकांमधील परस्परसंवादातून उद्भवतात ज्यामुळे सांस्कृतिक मूल्ये मानवी हक्क आणि सामाजिक न्याय तत्वांशी संघर्ष करतात तेव्हा नैतिक दुविधा निर्माण होतात सार्वभौमिक मानवी हक्कांसाठी समर्थन करताना सामाजिक कार्यकर्त्यांनी सांस्कृतिक सूक्ष्म गोष्टींबद्दल संवेदनशील असले पाहिजे

समाज कार्यात तंत्रज्ञानावरील वाढती अवलंबित्व दुधारी तलवार सादर करते डिजिटल प्लॅटफॉर्म आणि टेलिहेल्थ सेवांनी सेवांमध्ये प्रवेश वाढविला आहे परंतु डिजिटल विभाजन देखील ठळक केले आहे विशेषतः ग्रामीण किंवा कमी उत्पन्न असलेल्या भागातील उपेक्षित समुदायांसाठी नवउदार आर्थिक धोरणांमुळे कल्याणकारी प्रणालींच्या न्हासामुळे सामाजिक कार्यकर्त्यांवर अतिरिक्त ताण पडला आहे, ज्यांनी वाढत्या खाजगीकरण, नफा-चालित प्रणालींमध्ये काम केले पाहिजे जे मानवकेंद्रित काळजीपेक्षा कार्यक्षमतेला प्राधान्य देतात.

जागतिकीकरणाच्या युगात समाज कार्याच्या संधींमध्ये सीमापार सहकार्य, मानवाधिकार समर्थन, तांत्रिक नवकल्पना, जागतिकीकरणाच्या संदर्भातील समाज कार्य शिक्षण आणि जागतिक आरोग्य समस्यांसाठी समर्थन यांचा समावेश आहे

जागतिकीकरण समाज कार्यकर्त्यांसाठी आव्हाने आणि संधी दोन्ही सादर करते आर्थिक असमानता, स्थलांतर आणि तांत्रिक विभाग यासारख्या नवीन गुंतागुंतींचा परिचय करून देत असताना ते आंतरराष्ट्रीय सहयोग, मानवाधिकार समर्थन आणि समाज कार्य व्यवहारात तंत्रज्ञानाच्या एकात्मतेसाठी संधी देखील प्रदान करते या आव्हानांना हाताळण्यासाठी आणि संधींचा फायदा घेण्यासाठी सामाजिक कार्यकर्त्यांनी त्यांच्या पद्धती स्वीकारल्या पाहिजेत जागतिक दृष्टीकोन स्वीकारले पाहिजे आणि स्थानिक व जागतिक दोन्ही टप्प्यांवर सामाजिक न्याय आणि मानवी हक्कांसाठी समर्थन करणे सुरू ठेवावे

जागतिकीकरणाच्या युगात समाज कार्याची आव्हाने:

जागतिकीकरणाने समाज कार्यासह सर्व क्षेत्रांमध्ये महत्वपूर्ण बदल घडवून आणले आहेत राष्ट्रे, अर्थव्यवस्था आणि संस्कृती यांच्या परस्परसंबंधाने सामाजिक न्याय मानवी हक्क आणि समानतेचा पुरस्कार करणाऱ्या सामाजिक कार्यकर्त्यांसाठी संधी आणि आव्हाने दोन्ही निर्माण केली आहेत. मुख्य आव्हानांमध्ये आर्थिक असमानता आणि गरिबी, सांस्कृतिक संवेदनशीलता आणि विविधता, पारंपारिक कल्याण प्रणालीची झीज, मानवी तस्करी आणि स्थलांतर आणि डिजिटल विभाजन यांचा समावेश आहे

आर्थिक असमानतेमुळे उच्च बेरोजगारी दर आणि अनौपचारिक श्रमिक बाजार, जागतिकीकरणामुळे वाढले आहेत समाज कार्यकर्त्यांनी अधिक सर्वसमावेशक धोरणांची समर्थन करून आणि आर्थिक अडचणींचा सामना करणाऱ्या व्यक्ती आणि समुदायांना श्रेष्ठ पाठिंबा देऊन या विषयतेवर हाताळणे आवश्यक आहे सांस्कृतिक संवेदनशीलता आणि विविधता आवश्यक आहे कारण सामाजिक कार्यकर्त्यांनी विविध सांस्कृतिक मानदंड विश्वास प्रणाली आणि विविध लोकसंख्येसह अनुनादित हस्तक्षेप करण्यासाठी मूल्ये समजून घेणे आवश्यक आहे.

पारंपारिक कल्याणकारी प्रणालींचा न्हास हे आणखी एक आव्हान आहे, कारण सरकारांनी नवउदार आर्थिक मॉडेल्सचा स्वीकार केला आहे जे राज्य-पुरवलेल्या कल्याणापेक्षा बाजारातील उपायांना प्राधान्य देतात खाजगीकरण केलेल्या सेवांमुळे मागे राहिलेल्यांना थेट पाठिंबा देताना सामाजिक कार्यकर्त्यांनी सार्वजनिक कल्याण प्रणालींच्या पुनर्संचयित आणि बळकटीकरणासाठी समर्थन केले पाहिजे.

जागतिकीकरणाच्या युगात मानवी तस्करी आणि स्थलांतर नाटकीयरीत्या वाढले आहे आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांनी जटिल स्थलांतर धोरणे हाताळणे आवश्यक आहे, स्थलांतराचे गुन्हेगारीकरण संबोधित करणे आणि असुरक्षित लोकसंख्येला मदत करण्यासाठी सीमा ओलांडून काम करणे आवश्यक आहे त्यांनी अनेकदा विस्थापन आणि मानवी तस्करी सोबत येणारे आघात व मानसिक त्रास देखील व्यवस्थापित करणे आवश्यक आहे, संकटातील व्यक्तींसाठी सर्वांगीण काळजी सुनिश्चित करणे

जागतिकीकरण सामाजिक कार्यकर्त्यांना महत्त्वपूर्ण आव्हाने आणि अनन्य संधी दोन्ही सादर करते. त्यांनी त्यांच्या सरावाला वेगाने बदलणाऱ्या जागतिक परीदृश्याशी जुळवून घेतले पाहिजे, श्रीमंत आणि गरीब यांच्यातील वाढत्या विभाजनाला संबोधित केले पाहिजे, सांस्कृतिक विविधतेकडे हाताळणे आणि तंत्रज्ञान प्रवेशयोग्य न्याय्य आणि सर्वसमावेशक असल्याची खात्री करणे आवश्यक आहे. सामाजिक न्याय, मानवी हक्क आणि समानता या त्यांच्या मूलभूत मूल्यांवर खरे राहून समाज कार्यकर्ते जागतिकीकृत जगात उपेक्षित लोकसंख्येला आवश्यक समर्थन प्रदान करणे सुरू ठेवू शकतात

जागतिकीकरणाच्या युगात सामाजिक कार्यांच्या संधी:

जागतिकीकरण समाज कार्यांसाठी आव्हाने आणि संधी दोन्ही सादर करते. हे जागतिक सहकार्य आणि समर्थनसाठी अनुमती देते, अभ्यासकांना मानवी हक्क, आर्थिक असमानता, हवामान बदल आणि स्थलांतर यासारख्या सामायिक समस्यांना सामोरे जाण्यास सक्षम करते. युनायटेड नेशन्स आणि वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन सारख्या आंतरराष्ट्रीय संस्था सामाजिक कार्यकर्त्यांना जागतिक धोरणावर प्रभाव टाकण्यासाठी आणि जागतिक स्तरावर सामाजिक न्यायाचा पुरस्कार करण्यासाठी व्यासपीठ प्रदान करतात. सामाजिक कार्यकर्ते आंतरराष्ट्रीय जाळ्यांमध्ये काम करू शकतात, जागतिक सर्वोत्तम पद्धतींपासून शिकून आणि राष्ट्रीय सीमांच्या पलीकडे जाणाऱ्या सामान्य आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी धोरणे सामायिक करू शकतात

जागतिकीकरण सामाजिक कार्यांमध्ये सामाजिक नावीन्यतेची संधी देखील सादर करते कारण नवीन तंत्रज्ञान आणि विकसित सामाजिक कल सामाजिक कार्यकर्त्यांना अधिक प्रभावी पद्धतींचा अवलंब करण्यास अनुमती देतात उदाहरणार्थ, मोबाइल हेल्थ ॲप्स, ऑनलाइन समुपदेशन आणि डेटा विश्लेषणे सामाजिक कार्यकर्त्यांना अधिक क्लायंटपर्यंत पोहोचण्यास सेवा वितरणात सुधारणा करण्यास आणि व्यापक समुदाय डेटावर आधारित माहितीपूर्ण निर्णय घेण्यास सक्षम करतात. शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) कडेही लक्ष वेधण्यात आले आहे, ज्यामुळे सामाजिक कार्यकर्त्यांना गरिबी, लैंगिक असमानता, हवामान बदल आणि शाश्वत विकास यासारख्या जागतिक आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी संधी निर्माण करण्यात आली आहे

जागतिकीकृत जगात मानवी हक्क आणि सामाजिक न्यायावर वाढणारे लक्ष सामाजिक कार्यकर्त्यांना सीमा ओलांडून उपेक्षित समुदायांच्या हक्कांसाठी समर्थन करण्याची अनोखी संधी प्रदान करते सामाजिक न्यायावरील हे विस्तारित लक्ष सामाजिक कार्यकर्त्यांना त्यांचा प्रभाव मजबूत करण्यास अनुमती देते सर्वांसाठी समानता आणि न्याय वाढविणारे प्रणालीगत बदल घडवून आणतात.

वातावरणातील बदल, नैसर्गिक आपत्ती आणि पर्यावरणाचा न्हास यासारख्या पर्यावरणीय आव्हानांना संबोधित करताना सामाजिक कार्यकर्त्यांना पर्यावरणीय स्थिरता आणि सामाजिक न्यायाच्या छेदनबिंदूवर लक्ष देण्याची तातडीची गरज निर्माण झाली आहे. पर्यावरणविषयक न्याय्य धोरणांना प्रोत्साहन देणाऱ्या उपक्रमांमध्ये समाज कार्यकर्ते योगदान देऊ शकतात, हे सुनिश्चित करून की हवामान कृती सर्वसमावेशक आहे आणि पर्यावरणीय आव्हानांमुळे सर्वाधिक प्रभावित झालेले लोक मागे राहणार नाहीत

जागतिकीकरण सामाजिक कार्यांसाठी त्याची पोहोच आणि प्रभाव वाढवण्यासाठी असंख्य संधी देते नवीन तंत्रज्ञान, शैक्षणिक संधी आणि जागतिक जाळ्यांचा लाभ घेऊन, सामाजिक कार्यकर्ते सकारात्मक बदल घडवून आणू शकतात सामाजिक समावेशना वाढवू शकतात आणि जागतिकीकरणाच्या युगात अधिक न्याय्य आणि शाश्वत जगाला प्रोत्साहन देऊ शकतात

निष्कर्ष:

जागतिकीकरणाने सामाजिक कार्यांसाठी आव्हाने आणि संधी दोन्ही आणल्या आहेत. याने आर्थिक असमानता, स्थलांतर आणि पर्यावरणाचा न्हास यासारख्या समस्या वाढवल्या आहेत, परंतु आंतरराष्ट्रीय सहयोग, समर्थन आणि नवकल्पना यासाठी व्यासपीठ

देखील तयार केले आहेत सामाजिक कार्यकर्त्यांना पारंपारिक कल्याणकारी प्रणालींचा न्हास, डिजिटल विभाजन आणि सांस्कृतिक संवेदनशीलतेची गरज यासारख्या आव्हानांचा सामना करावा लागतो त्यांनी त्यांच्या पद्धती विविध संदर्भांशी जुळवून घेतल्या पाहिजेत आणि जागतिक स्तरावर सर्वसमावेशक, न्याय्य धोरणांचा पुरस्कार केला पाहिजे दुसरीकडे जागतिकीकरणाने सामाजिक कार्याच्या सरावासाठी, विशेषतः मानवी हक्कांचे समर्थन, सामाजिक नवकल्पना, सीमापार सहकार्य आणि पर्यावरणीय न्याय यासाठी नवीन मार्ग उघडले आहेत. सामाजिक कार्यकर्ते जागतिक नेटवर्कमध्ये व्यस्त राहू शकतात सर्वोत्तम पद्धती सामायिक करू शकतात आणि दुर्लक्षित लोकसंख्येला अधिक प्रभावीपणे समर्थन देण्यासाठी डिजिटल साधने वापरू शकतात. जागतिक स्तरावर शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) आणि सामाजिक न्यायावर वाढलेले लक्ष सामाजिक कार्यकर्त्यांना स्थानिक व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मोठ्या प्रमाणात बदल घडवून आणण्याची संधी देते जागतिकीकरणाच्या संधींचा पूर्णपणे फायदा घेण्यासाठी, सामाजिक कार्यकर्त्यांनी व्यवसायाची सामाजिक न्याय, मानवी प्रतिष्ठा आणि एकता या मूलभूत मूल्यांचे समर्थन केले पाहिजे यासाठी स्थानिक वास्तवांसह जागतिक दृष्टीकोन संतुलित करणे आणि हस्तक्षेप सांस्कृतिकदृष्ट्या सक्षम आणि संदर्भानुसार संबंधित आहेत याची खात्रीकरणे आवश्यक आहे. जागतिक दृष्टीकोनांचा समावेश करण्यासाठी आणि परस्पर जोडलेल्या जगाच्या आव्हानांसाठी अभ्यासकांना तयार करण्यासाठी सामाजिक कार्य शिक्षणाची उत्क्रांती व्यवसायाच्या भविष्यासाठी महत्त्वपूर्ण आहे.

संदर्भ:

- 1) Abram, F., Slosar, J., & Walls, R. (2005). *Reverse mission: A model for international social work education and transformative intranational practice*. *International Social Work*, 48(2), 161–176.
- 2) Asamoah, Y., Healy, L. M., & Mayadas, N. (1997). *Ending the international-domestic dichotomy: New approaches to a global curriculum for the millennium*. *Journal of Social Work Education*, 33(2), 383–401.
- 3) Bashir, H. (2008). *Tears of the desert: A memoir of survival in Darfur*. London: One World/Ballantine.
- 4) Blair, D. (2009, October 15). *More than a billion hungry worldwide*. *Vancouver Sun*, B5.
- 5) Boulet, J. (2001). *International content in Victorian social work courses: Report of a research project*. Unpublished paper, Melbourne: Borderlands Cooperative Ltd.
- 6) Chrisjohn, R., Young, S., & Maraun, M. (2006). *The circle game: Shadows and substance in the residential school experience in Canada*. Penticton, BC: Theytus Books.
- 7) Clarke, J., & Newman, J. (1997). *The managerialist state*. London: Sage.
- 8) Collins, L. (2009, October 30). *"You are our God," Malawi orphan tells Madonna*. *Vancouver Sun*, D4.
- 9) Correll, D. (2008). *The politics of poverty and social development*. *International Social Work*, 51(4), 453–466.
- 10) Cox, D. (2000). *Internationalising social work education*. *Indian Journal of Social Work*, 61(2), 157–173.
- 11) Cox, R. (1981). *Social forces, states, and world orders: Beyond international relations theory*. *Millennium*, 12(2), 146–157.
- 12) Cree, V., & Wallace, S. (2009). *Risk and protection*. In A. Adams, L. Dominelli, & M. Payne (Eds.), *Practising social work in a complex world* (pp. xx–xx). London: Palgrave Macmillan.
- 13) Dominelli, L. (1991). *Women across continents: Feminist comparative social policy*. Hemel Hempstead: Harvester/Wheatsheaf.
- 14) Dominelli, L. (1992). *European unity: Opportunities or opportunism? Address for the Closing Plenary at the Congress for the International Association of Schools of Social Work, Howard University, Washington, DC (July 20)*.
- 15) Dominelli, L. (1996). *European unity: Opportunity or opportunism?* In L. Healy (Ed.), *Realities of global interdependence: Challenges to social work education* (pp. 31–39). Alexandria, VA: Council on Social Work Education.
- 16) Dominelli, L. (2001). *Globalization: A myth or reality for social workers*. *Revija za Socijalnu Politiku*, 8(3–4), 259–266.
- 17) Dominelli, L. (2004a). *Practising social work in a globalizing world*. In T. N. Tan & A. Rowlands (Eds.), *Social work around the world (Vol. III, pp. xx–xx)*. Berne: IFSW.

- 18) Dominelli, L. (2004b). *Social work: Theory and practice for a changing profession*. Cambridge: Polity Press.
- 19) Dominelli, L., & Hackett, S. (2011). Editorial: Globalization: New challenges and opportunities for social work. *International Social Work*, 54, 3–6. <https://doi.org/10.1177/0020872810392123>
- 20) Dustin, D. (2007). *The McDonaldisation of social work*. Aldershot: Ashgate.
- 21) Fook, J. (2002). *Social work: Critical theory and practice*. London: Sage.
- 22) Giddens, A. (1993). *Sociology (2nd ed.)*. Cambridge: Polity Press.
- 23) Giddens, A. (2009). *The politics of climate change*. Cambridge: Polity Press.
- 24) Gray, M. (2017). *Social work and globalization: Mapping the contours of the field*. *Journal of Social Work*, 17(4), 415–429.
- 25) Gray, M., & Webb, S. A. (2010). *Social work as critical practice*. Sage.
- 26) Harris, J., & Stokes, J. (2020). *The role of technology in transforming social work practice in a globalized world*. *Journal of Technology in Human Services*, 38(3), 198–212.
- 27) Healy, K. (2005). *Social work theories in context: Creating frameworks for practice*. New York: Palgrave Macmillan.
- 28) Healy, L. M. (2001). *International social work: Professional action in an interdependent world*. Oxford University Press.
- 29) Healy, L. M. (2008). *International social work: Professional action in an interdependent world*. Oxford University Press.
- 30) Hirst, P., Thompson, G., & Bromley, S. (2009). *Globalization in question (3rd ed.)*. Cambridge: Polity Press.
- 31) Hil, R. (2001). *Globalization, governance, and social work: Some implications for theory and practice*. *Australian Social Work*, 54(4), 64–75.